

Er vond daar een lang onderhoud met *Lord* Halifax plaats. Nederland was van neutrale mogendheid oorlogvoerende en bondgenoot geworden. Daar werd in algemene zin over gesproken. Een concreet punt van groot belang kwam aan de orde toen de Britse minister opeens vroeg of zijn twee Nederlandse ambtgenoten konden goedvinden dat Britse troepen onmiddellijk op de eilanden Curaçao en Aruba zouden landen ter bescherming van de aardolie-raffinaderijen die voor de Britse oorlogseconomie en speciaal voor de voorziening van de *Royal Air Force* met vliegtuigbenzine van eminent belang waren. 'Not over my dead body', zei van Kleffens; tegen de komst van die troepen hadden hij en Welter op zichzelf geen bezwaar, maar van Kleffens eiste uitdrukkelijk dat zij eerst formeel onder het opperbevel geplaatst zouden worden van de gouverneur van Curaçao, G. J. J. Wouters. Daar ging *Lord* Halifax accoord mee.¹ Ongelukkigerwijze had gouverneur Wouters diezelfde dag op Curaçao een proclamatie uitgegeven waarin hij verklaard had, 'zelf te blijven waken over het rechtsgebied, zo te land als ter zee. Hulp daartoe van buiten zal (van welke zijde ook geboden) als onwelkom worden afgewezen.'² Groot was op Curaçao de verontwaardiging, vooral bij de Nederlandse marine-officieren. Zij zorgden er voor, dat die onwijze passage een dag later publiekelijk 'weerlegd en rechtgezet' werd,³ hetgeen ook wel wenselijk was: Engelse infanteristen werden op diezelfde 11de mei op Curaçao ontscheept.

Na *Lord* Halifax hadden van Kleffens en Welter en gezant Michiels ca. half zes Churchill opgezocht, de Britse minister van marine. Lang duurde het gesprek niet⁴; het was vermoedelijk nog aan de gang toen de Britse staatsman bericht ontving dat de koning hem om zes uur in *Buckingham Palace* verwachtte.⁵ Chamberlain was afgetreden; Churchill zou opdracht krijgen tot vorming van een kabinet van nationale eenheid. De Nederlandse ministers konden hoogstens vermoeden dat de man die even massief als energiek tegenover hen zat, Englands nieuwe oorlogsleider zou worden – dat feit was hun nog onbekend.

Voor de hand lag het, dat na Churchill de Britse minister van scheepvaart

¹ Getuige E. N. van Kleffens, a.v., dl. II c, p. 293, dl. VI c, p. 572, dl. VIII c, p. 485, 1276. ² Tekst in 'Marine . . . tweede wereldoorlog', dl. I, hfdst. 7, *Mededelingen van de Marinestaf*, 1955, no. 6, p. 84. A.v., p. 38. ³ W. S. Churchill: *The Second World War*, dl. I (1948), p. 598. Churchills nadere mededelingen over dit gesprek zijn niet juist; hetzelfde geldt voor die van Welter, *Enq.*, dl. II c, p. 129. Welter geeft hier de inhoud van het gesprek op 12 mei weer. ⁴ W. S. Churchill: *The Second World War*, dl. I, p. 599. ⁵ 'Overzicht van mr. E. N. van Kleffens van de reis van de heer Welter en hem naar Londen en Parijs op 10 mei 1940 en volgende dagen', *Enq.*, dl. II b, p. 140.